

Długi

Klientka prowadzi samodzielne gospodarstwo domowe, jednakże nadal mieszka z mężem, są w separacji faktycznej. Klientka pracuje na umowę o pracę, mąż podejmuje prace dorywcze, nie partycypuje w kosztach utrzymania mieszkania, dodatkowo zaczął zaciągać zobowiązania i do klientki trafiają pisma z banku w sprawie płatności za długi męża. Klientka zwróciła się z zapytaniem o zakres odpowiedzialności za długi współmałżonka.

W momencie zawarcia związku małżeńskiego pomiędzy małżonkami powstaje wspólnota majątkowa, która obejmuje zarówno przedmioty majątkowe nabyte w trakcie małżeństwa, jak i przez każdego z nich. Także wyłącznie do majątku osobistego należą przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnotą ustawową. Tym samym przepisy Kodeksu Cywilnego zobowiązują małżonków do współdziałania i wspólnego zarządzania majątkiem, co pociąga za sobą obowiązek informowania o wzajemnych zobowiązaniach w wykonywaniu zarządu nad majątkiem wspólnym. Małżonkowie w przypadku zobowiązań zaciągniętych wspólnie na cele bieżących potrzeb rodzinnych odpowiadają wspólnie, jednakże przed sądem można dochodzić, by za zobowiązanie odpowiadał tylko jeden z nich, szczególnie jeśli postępowanie drugiego jest lekkomyślne i rozrzutne. Nieco inaczej sytuacja wygląda, jeśli zobowiązanie zaciągnął każdy ze współmałżonków. Zgodnie z art. 41 par. 2 KRO, jeśli małżonek zaciąga zobowiązanie bez zgody drugiego współmałżonka albo zobowiązanie prawne jednego z małżonków nie wynika z czynności prawnej, wierzyciel może żądać zaspokojenia z majątku osobistego dłużnika lub z dochodów uzyskanych przez dłużnika z wynagrodzenia za pracę lub z dochodów uzyskanych przez dłużnika z innej działalności zarobkowej, jak również z korzyści uzyskanych z jego praw autorskich i pokrewnych, w przypadku jeśli wierzytelność powstała na skutek prowadzenia działalności gospodarczej, także z przedmiotów majątkowych wchodzących w skład przedsiębiorstwa. Tym samym w ustawie z 17.6.2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw, całkowicie zmieniono koncepcję odpowiedzialności za zobowiązanie zaciągnięte przez jednego z małżonków, których obowiązuje małżeński ustrój ustawowy. Dawna regulacja była zupełnie oderwana od reguł zarządu majątkiem wspólnym małżonków. Aktualnie zaś odpowiedzialność kształtuje się różnie w zależności od tego, czy zobowiązanie zostaje zaciągnięte przez jednego małżonka za zgodą drugiego małżonka, czy bez takiej zgody.